

KAVIÁR V CENTRE NETRADIČNEJ SPOLUPRÁCE

Proces transferu technológií je veľmi rozmanitý. Dokazujú to aj partnerstvá medzi univerzitným a komerčným prostredím, ktoré pokojne môžeme označiť za netradičné. Jednou z nich je aj kooperácia medzi Fakultou rybárstva a ochrany vôd Juhočeskej univerzity v Českých Budejoviciach a spoločnosťou Ceskykaviar.cz. Transfermi vedeckých poznatkov môže vzniknúť aj taký netradičný a svetový produkt, akým je napríklad aj kaviárová pletová nanomaska.

Fakulta rybárstva a ochrany vôd Juhočeskej univerzity (ďalej FROV) vo Vodňanoch už pred dvomi rokmi bola známa tým, že vyrába čierny kaviár unikátnou metódou, ktorá neusmrcuje jeseterov. To samozrejme neuniklo pozornosti firmám, ktoré v spolupráci s univerzitou videli veľkú príležitosť.

BUDEJOVICKÝ POKLAD

Vznikla tak zmluva so spoločnosťou Ceskykaviar.cz s. r. o. s využitím jedinečného kaviarového extraktu. „Dnes sa už právom táto superingrediencia prezýva Čierne zlato z Vodňan,“ povedala Růžena Štemberková, vedúca kancelárie transferu technológií Juhočeskej univerzity v Českých Budejoviciach. Tá zabezpečila aj poskytnutie licencie. „Licenčná zmluva v oblasti kozmetiky je asi nečakaná záležitosť z hľadiska štruktúry fakulty FROV, o to viac sme na túto spoluprácu pyšní,“ dodala Růžena Štemberková. Spoločnosť Ceskykaviar.cz s. r. o. sa tak stala výhradným a exkluzívnym predajcom kozmetických produktov novej obchodnej značky CZECH CAVIAR – ČESKÝ KAVIÁR. „Rozhodli sme sa spojiť s univerzitou, pretože nás oslovil šetrný spôsob získavania základnej suroviny pre výrobu týchto produktov – kaviáru z jesetera. Pri tomto spôsobe, na rozdiel od klasického získavania kaviáru totiž nie je nutné jeseterské ikernačky usmrcovať. Tento faktor je pre nás z hľadiska ochrany prírody veľmi dôležitý. Predávame kozmetiku s výťažkom z takzvaného „sturgeon friendly“ kaviáru nielen v Českej republike, ale distribuujeme ju i do ďalších krajín, vrátane Číny,“ povedal Jiří Mrkvička, riaditeľ spoločnosti Ceskykaviar.cz s. r. o.

DÔLEŽITOSŤ TRANSFERU TECHNOLOGIÍ

Takáto spolupráca je podľa neho v našich končinách stále skôr výnimka. „Vo svete je ale tento model spolupráce, kedy súkromný subjekt obchodne uchopí výsledok výskumu a vývoja, ktorého tvorcom je univerzita, úplne bežný a obojstranne výhodný. My v spolupráci s univerzitou sledujeme nielen ekonomický profit, ale predovšetkým záruku kvality súčasných i budúcich kozmetických produktov s obsahom „sturgeon friendly“ kaviáru, doplnil Jiří Mrkvička.

Sturgeon Friendly Caviar kozmetika sa stala pojmom aj vo svete. Základnou účinnou zložkou tejto kozmetiky je lipidový extrakt z ikier jeseterov chovaných priamo na FROV.

NANOTECHNOLÓGIE V KOZMETIKE

Fakulta rybárstva a ochrany vôd sa tak spojila s komerčným prostredím, aby vynikol jedinečný produkt a zároveň i ukážková spolupráca medzi výskumom a firemným prostredím. Spoločnosť Ceskykaviar.cz s. r. o., má na starosti obchod, marketing i distribúciu a svoje portfólio výrobkov naďalej rozširuje. Nedávno k nim aj v spolupráci s Technickou univerzitou v Liberci pribudla aj prvá kaviárová pletová nanomaska na svete. „Suchá pletová maska využíva účinný nanovláknový transportný systém. Táto inovatívna technológia vďaka špecifickým vlastnostiam nanovláknien zaistí pleti maximálnu možnú dostupnosť vzácnych a potentných aktívnych látok,“ opísala postup pôvodkyňa patentu Liliana Berezkinová. Táto technológia garantuje sto-percentný prenos všetkých účinných látok do pleti.

„Vďaka tomu, že maska neobsahuje vodu, minimalizuje sa prítomnosť konzervantov a ďalších dráždivých látok. Je preto vhodná i pre veľmi citlivú pleť. Aktívna časť masky obsahujúca vysokú koncentráciu aktívnych látok (vitamíny A, D, nenasýtené omega-3 mastné kyseliny a kolagén) sa pri kontakte s navlhčenou pleťou rozpustí, čím sa aktivuje prenos aktívnych látok do pleti. Táto kozmetika nebola testovaná na zvieratách,“ dodala Berezkinová.

Netradičný výskum, dôkladná kooperácia a humánne zaobchádzanie s prírodou je základom úspešnej spolupráce Juhočeskej univerzity a popredných firiem. Tieto aktivity dokazujú, že aj svet transferu technológií nemá pevné mantinely a know-how môže prísť prakticky z každého vedného odboru a spojiť sa s netradičnými súkromnými spoločnosťami.

ZAMERANÍ NA TRANSFER POZNATKOV

Aj keď je Juhočeská univerzita v Českých Budejoviciach z veľkej časti zameraná na základný výskum, usiluje sa v posledných rokoch o zosilnenie a skvalitnenie spolupráce s podnikateľským prostredím a o transfer výsledkov výskumnej, vývojovej a tvorivej činnosti do praxe, aby získala v oblasti komerčnej spolupráce stabilné postavenie. Dlhodobá podpora transferu výsledkov výskumu a vývoja do praxe patrí medzi strategické priority univerzity. Dôležitým článkom v tomto procese je špecializované pracovisko. Z tohoto dôvodu vznikla v roku 2012 Kancelária transferu technológií (KTT), ktorá slúži všetkým fakultám a samostatným pracoviskám univerzity a ktorej poslaním je prepojovanie sveta výskumu s komerčnou sférou. Kancelária je tiež kontaktným miestom pre firmy, ktoré majú záujem o spoluprácu s univerzitou v oblasti výskumu a vývoja. KTT je členom spolku TRANSFERA od roku 2014. Je taktiež členom organizácií AUTM, ASTP Proton, AIP, L.E.S.I. (predsedníctvo), ITTN, Európsky región Dunaj – Vltava_ vysokoškolská platforma, Transfera.cz (predsedníctvo – vedúca KTT je miestopredsedkyňa pre medzinárodné vzťahy v rámci tejto platformy). Kancelárii transferu technológií sa podarilo od doby svojho vzniku zohnať nemalé finančné prostriedky nielen pre svoje pôsobenie, fungovanie a rozvoj, ale i pre vedeckých pracovníkov a približne v prepočte 1,3 milióna EUR na overenie aktivít proof of concept.

KTT ponúka pre výskumníkov:

- správu duševného vlastníctva univerzity, pomoc pri jeho identifikácii a ochrane
- administratívnu a právnu podporu pôvodcov vynálezov
- vzdelávanie a poradenstvo v oblasti transferu technológií
- spoluprácu pri prenose znalostí a technológií do praxe
- sprostredkovanie spolupráce s komerčnou sférou
- vedenie licenčných jednaní s potenciálnymi zákazníkmi
- komplexnú podporu pri zakladaní spin-off firem
- propagáciu výskumných aktivít jednotlivých pracovísk
- organizovanie konzultácií, seminárov a workshopov
- konzultáciu pri tvorbe plánov komercializácie
- marketingové a propagačné služby pri uplatňovaní výsledkov výskumu a vývoje na trhu

KTT ponúka pre firmy:

- inovatívne technológie k licencovaniu
- zákazkový výskum a vývoj
- vyhľadanie výskumných partnerov pre spoločný výskum
- sprostredkovanie odborných konzultácií s výskumníkmi
- využitie výskumných, vývojových, laboratórnych a prístrojových kapacít na univerzite
- poradenstvo v oblasti transferu technológií